

Traumatološke ozljede u Općoj bolnici Bjelovar

Toni Božičević¹, Zrinka Puharić², Marija Petek¹, Ružica Mrkonjić³

¹ Opća bolnica Bjelovar

² Visoka tehnička škola Bjelovar, Stručni studij sestrinstva

³ Klinička bolnica Dubrava

SAŽETAK

Traumatologija je grana medicine koja se bavi hitnim prijemom i liječenjem nezgoda. Riječ traumatologija dolazi od grčke riječi trauma što znači ozljeda ili rana. Konstantni porast broja ozlijeđenih osoba i sve veća težina ozljeda povećavaju važnost traumatologije i u medicini i u društvu općenito. Uglavnom se traumatološke ozljede događaju u kući, na poslu i u prometu.

U razdoblju od 01.01.2015. do 31.12.2015. odjel traumatologije Opće bolnice Bjelovar zbrinuo je 830 pacijenata, dok je pacijenata s traumatološkom dijagnozom, ali zadržanih na odjelu kirurgije bilo je 903. Od toga većina pacijenata su starije životne dobi (63,90%). Od ukupno 830 pacijenata na odjelu traumatologije u Općoj bolnici Bjelovar, njih 558 bilo je muškog spola (67,23 %), a 272 ženskog spola (67,23 %). U Općoj bolnici Bjelovar, od ukupnog broja analiziranih pacijenata na odjelu traumatologije (612 pacijenta), najveći broj pacijenata bilo sa prijelomom bedrene kosti (21,57% ili 132 pacijenta). 96 pacijenata, tj. 15,68% imalo je prijelom potkoljenice ili nožnog zgloba. 78 pacijenata, tj. 12,74% imalo je prijelom ramena i nadlaktice, a 73 pacijenta (11,93%) sa prijelomom ramena i podlaktice. Pacijenata sa površinskom ozljedom glave bilo je 61 ili 9,97%. Prijelom rebara, prsne kosti i kralježnice imalo je 54 pacijenta ili 8,82%. Pacijenata sa intrakranijalnim ozljedama bilo je 53, tj. 8,66% od ukupnog broja. Prijelom lumbalne kralježnice i kosti imalo je 50 pacijenata, tj. 8,17%. Pacijenata sa politraumama, tj. višestrukim ozljedama najmanje dva različita organa ili sustava bilo je 4, tj. 0,65%. Pacijenata s čistim opekotinama bilo je 11, tj. 1,80%.

Ključne riječi: traumatologija, prijelomi, Opća bolnica Bjelovar, javnozdravstveni značaj

Adresa za dopisivanje:

dr.sc.Zrinka Puharić, dr.med.viši predavač

Visoka tehnička škola, Stručni studij sestrinstva

Trg Eugena Kvaternika 4

43 000 Bjelovar, Hrvatska

E-pošta: zpuharic@vtsbj.hr

091 798 1653

UVOD

Traumatologija je grana medicine koja se bavi hitnim prijemom i liječenjem svih nezgoda. Riječ traumatologija dolazi od grčke riječi trauma što znači ozljeda ili rana. Konstantni porast broja ozlijeđenih osoba i sve veća težina ozljeda povećavaju važnost traumatologije i u medicini i u društvu općenito. Uglavnom se traumatološke ozljede događaju u kući, na poslu i u prometu. Smrtnost ozlijeđenih osoba vrlo je visoka, a najčešće obuhvaća starije dobne skupine. Utjecaj na smrtnost nakon ozljeđivanja imaju i neprimjerena pomoć i prijevoz od mjesta stradanja do bolnice. Za uspjeh u ovom

teškom i odgovornom poslu ključno je poznavanje problema u zbrinjavanju traumatiziranih osoba.

CILJ ISTRAŽIVANJA

Cilj ovog završnog rada jest prikazati vrstu povrede te dobnu i spolnu strukturu pacijenta na odjelu za traumatologiju Opće bolnice Bjelovar za 2015. godinu.

ISPITANICI I METODE RADA

Istraživanje je obavljeno retrogradnim korištenjem knjige protokola odjela traumatologije Opće bolnice Bjelovar, za promatrano razdoblje 01.01.2015. do 31.12.2015.

REZULTATI

U Općoj bolnici Bjelovar, u razdoblju od 01.01.2015. do 31.01.2015. godine, pacijenata s traumatološkom dijagnozom koji su zaprimljeni na odjel traumatologije bilo je 830 a zadržanih na odjelu kirurgije 903. Od ukupnog broja pacijenata (830) 8,08 % pacijenata bilo je starosne dobi između 0-19 godina, 28,01 % pacijenata između 20 i 59 godina, a čak 63,90 % starosne dobi od 60 godina i više. Iz ovog je vidljivo da su pacijenti s traumatološkom dijagnozom najčešće starije životne dobi. U odnosu na spol zaključujemo da je od ukupno 830 pacijenata na odjelu traumatologije u Općoj bolnici Bjelovar, njih 558 pacijenata bilo je muškog spola (67,23 %), a 272 ženskog spola (32,77 %). Vidljivo je da je više pacijenata muškog spola. Najveći broj pacijenata imao je dijagnozu prijeloma bedrene kosti (21,57% ili 132 pacijenta), 96 pacijenata, tj. 15,68% imalo je prijelom potkoljenice ili nožnog zgloba, 78 pacijenata, tj. 12,74% imalo je prijelom ramena i nadlaktice, a 73 pacijenta (11,93%) prijelom ramena i podlaktice. Pacijenata sa površinskom ozljedom glave bilo je 61 ili 9,97%. Prijelom rebra, prsne kosti i kralježnice imalo je 54 pacijenta ili 8,82%. Pacijenata sa intrakranijalnim ozljedama bilo je 53, tj. 8,66% od ukupnog broja. Prijelom lumbalne kralježnice i kosti imalo je 50 pacijenata, tj. 8,17%. Pacijenata sa politraumama, tj. višestrukim ozljedama najmanje dva različita organa ili sustava bilo je 4, tj. 0,65%. Pacijenata s čistim opekotinama bilo je 11, tj. 1,80%.

RASPRAVA

Istraživanje prikazuje velik broj osoba koje godišnje dolaze na Odjel traumatologije Opće bolnice Bjelovar. Bez obzira na dob i spol, traumatske ozljede mogu ostaviti trajne posljedice na bolesnikovo zdravlje, te najčešće uključuju dugotrajno i skupo liječenje, što opterećuje i zdravstveni i osobni budžet. Boljom organizacijom zdravstvenog sustava (brži dolazak na mjesto nesreće, rad sa kvalitetnijom opremom, dodatna edukacija djelatnika, javnozdravstvene kampanje u cilju prevencije nesreća), taj problem bio bi reduciran.

Hrvatski trauma sustav je program organiziranog i koordiniranog zbrinjavanja svih ozljeđenika unutar određenog zemljopisnog područja kojima se pruža zdravstvena cjelovita skrb. Glavne sastavnice su: prehospitarna skrb, akutna bolnička skrb, rehabilitacija i javno zdravstvene mjere. U ovom sustavu primarno je spašavanje pacijentovog života što zahtijeva multidisciplinarni pristup liječenja. To liječenje nužno je provoditi u najbližoj kompetentnoj bolnici. U skladu sa suvremenim iskustvima, metodologija stvaranja trauma sustava definirana je kroz pet kategorija:

1. Reorganizacija znanja zdravstvenih profesionalaca
2. Organizacija traumatoloških jedinica kao centralne prostorije za prijam svih hitnih ozljeđenika unutar akutnih bolnica

3. Organizacija trauma centara kroz integraciju kadrovskih i tehničkih kapaciteta akutnih bolnica
 4. Organizacija trauma sustava kroz koordinacijske aktivnosti zdravstvene strukture s nezdravstvenim javnim djelatnostima
 5. Promocija trauma sustava kao stabilnog društvenog mehanizma kojim se osiguravaju najbolji mogući uvjeti liječenja za sve ozljeđeničke, bez obzira na društvene slojeve.
- Zdravstveni djelatnici u Republici Hrvatskoj imaju velike količine stručnog znanja, ali je najčešće financirano o vlastitom trošku, te je zbog toga neujednačene kvalitete. Ovakvo stanje predstavlja veliku prepreku u poboljšanju zbrinjavanja hitnih ozljeđenika.

ZAKLJUČAK

Brojke pokazuju značajan udio pacijenata s traumatskim ozljedama koje mogu ostaviti trajna zdravstvena oštećenja pacijenta a s financijske strane znatno opterećuju zdravstveni budžet. Dodatna reorganizacija zdravstvenog sustava kao i mjere prevencije nastanka traumatoloških ozljeda, dodatno bi smanjile postojeće probleme. Osobe koje su najzastupljenije upravo na odjelu traumatologije su osobe starije životne dobi, pa bi edukacija i javnozdravstvene kampanje trebale biti usmjerene prvenstveno ovoj populaciji.

LITERATURA

- [1] International Medical college. (<http://www.med-college.hu/de/wiki/artikel.php?id=355&lan=2#0>, pristup:23.6.2016)
- [2] Štalekar Hrvoje. Općenito o prijelomima. Katedra za kirurgiju. (<https://mamed.medri.hr/katedre/Kirurgiju/autorizirana%20predavanja/stalekar/Stalekar.pdf>, pristup 15.6.2016)
- [3] Lovrić Zvonimir. Traumatologija za studente zdravstvenog sveučilišta. Školska knjiga, Zagreb, 2008.
- [4] Srednja škola Ambroza Haračića. Ozljede glave i kralježnice. Medicina za pomorce, PPT, 2015.
- [5] Antoljak Tonisav. Hrvatski trauma sustav. (http://www.htd.com.hr/dokumenti/Hrvatski_trauma_sustav.pdf, pristup 1.7.2016.)
- [6] Global safety crisis. Report oft he Secretary-General. UN General Assembly, 7 Aug 2003
- [7] Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske. Sigurnosti cestovnog prometa. (<http://www.mup.hr/33.aspx>, pristup 15.4.2016.)
- [8] Rehabilitacija nova. Prijelom tibie. (<http://reha.hr/wp-content/uploads/2013/09/TibiaFibulaFracture.jpg> pristup 1.7.2016.)
- [9] TdMed.ru. Simptomi prijeloma ključne kosti. (http://hr.tdmed.ru/uploads/posts/2014-07/perelom-klyuchic-simptomi-persha-dopomoga-lkuvannya-perelom-klyuchic-u-dtey_651.jpeg, pristup 12.6.2016.)
- [10] Specijalna bolnica dr. Nemeč Matulji. Ugradnja totalne endoproteze kuka. (<http://www.bolnica-nemec.hr/usluge/Kuk/ugradnja-totalne-endoproteze-kuka>, pristup 13.3.2016.)
- [11] Mihić Gordana. Kirurgija. Skripta iz opće kirurgije. (<http://perpetuum-lab.com.hr/forums/topic/63144-skripta-kirurgija-mihi%C4%87/>, pristup 15.6.2016.)
- [12] Smiljanić B. Traumatologija. Školska knjiga, Zagreb, 2003.